

College van Gedeputeerde Staten
Provincie Limburg
Postbus 5700
6202 MA Maastricht

Maastricht, 17-9-2023

Betreft: Schriftelijke vragen inzake waterkwaliteit Maas

Geacht college,

Afgelopen maandag verscheen het artikel: “Waterbedrijven: Maas wordt viezer door lozingen en klimaatverandering” op nos.nl¹. De concentratie schadelijke stoffen in de rivier neemt toe, doordat er meer lozingen plaatsvinden en het waterpeil lager wordt. Het samenwerkingsverband waterbedrijven RIWA geeft aan dat de Maas beter beschermd moet worden, door o.a. beter te monitoren waar schadelijke stoffen vandaan komen. Ze wijzen op de gebrekkige vergunningen van bedrijven die deze stoffen lozen. Lang niet alle schadelijke stoffen die in de Maas worden gemeten, zijn terug te vinden in vergunningsvoorschriften van bedrijven. WML heeft aangegeven zich aan te sluiten bij deze oproep². Vorig jaar werden 79 stoffen in concentraties gemeten die boven de Europese streefwaarden liggen. Vanwege verontreinigingen moest in totaal 62 keer een innamestop of -beperking worden ingesteld bij de Nederlandse en Belgische drinkwaterbedrijven die water uit de Maas gebruiken. De verwachting is dat dit in de toekomst steeds vaker voor zal komen. In de Limburger van zaterdag 16 september (“Hoe komt het Maaswater opeens zo vuil?”) geeft hydroloog Pieter van Diepenbeek van WML aan dat vooral PFAS als toenemend probleem gezien wordt. Nu is pas ná lozing bekend welke stoffen in het Maaswater zitten, er wordt bijvoorbeeld een significante toename in PFAS-concentraties tussen Eijsden en Heel waargenomen, maar het is niet bekend welke bedrijven welke stoffen lozen. “Wel weten we dat de Geleenbeek een bijdrage levert aan de PFAS-vracht op de Maas [...], maar ook de Geul blijkt een bijdrage te leveren.”

Dit leidde bij onze fractie tot de volgende vragen:

1. Deelt GS de mening dat de kwaliteit van het water in de Maas beter beschermd moet worden?
2. In welke gevallen is de provincie bevoegd gezag voor de lozingsvergunningen in de Maas en haar toevoerrivieren? Wanneer ligt deze verantwoordelijkheid bij het waterschap, Rijkswaterstaat of gemeenten?
3. Op welke andere manieren is de provincie betrokken bij de waterkwaliteit van de Maas en haar toevoerrivieren en de kwaliteit van het drinkwater dat hier gewonnen wordt?
4. Bestaat er een totaaloverzicht van gevaarlijke en giftige stoffen die geloosd worden in de Maas? Zo niet, bent u bereid om met Rijkswaterstaat, het Waterschap Limburg en betrokken gemeenten in gesprek te gaan over hoe dit overzicht tot stand kan komen?
5. Is er contact met Belgische overheden over lozingen die in het Belgische gedeelte van de Maas plaatsvinden? Zo ja, welk karakter heeft dit contact en tot welke resultaten leidt dit?
6. Hoe kan het dat het makkelijker te achterhalen is welke lozingen in Wallonië hebben plaatsgevonden, terwijl dit in Limburg zo lastig is. Kunnen wij dit transparanter maken en welke rol kan de Provincie hierin spelen?
7. Hoe wordt gemeten en gecontroleerd of de stoffen die in de Maas aangetroffen worden overeenkomen met de afgegeven lozingsvergunningen?
8. Is GS bereid om waar mogelijk (op nationaal en Europees niveau) in gesprek te gaan over een totaalverbod voor o.a. PFAS?

¹ <https://nos.nl/artikel/2490054-waterbedrijven-maas-wordt-viezer-door-lozingen-en-klimaatverandering>

² <https://www.1limburg.nl/nieuws/2284298/wml-staat-achter-oproep-riwa-krijg-zicht-op-lozingen>

9. In de discussies rondom Chemours wordt gesproken over mogelijkheden om PFAS en een aantal andere stoffen door bedrijven zelf te laten verwijderen in plaats van te lozen, zoals dit ook in de VS gebeurt. Is dit iets dat mogelijk ook aan bedrijven in Limburg gevraagd of opgelegd kan worden?

Vertrouwend op uw beantwoording binnen de gestelde termijn,

Namens de PvdA fractie,

EA Schuuring